

Nr. 12496 din 10.10.2017

APROBAT,
INSP. ȘCOLAR GENERAL ADJUNCT
Prof. Cristina Elena Stroe

**SCRISOARE METODICĂ
REPERE PRIVIND DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII
ÎN ANUL ȘCOLAR 2017 – 2018
- CLASELE I-IV -**

A. CURRICULUMUL NAȚIONAL ȘI LOCAL

1. În anul școlar 2017 – 2018 se aplică:

➤ **planurile cadre** aprobate prin:

- **ORDIN nr. 3371 /2013** privind aprobatarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul primar și a Metodologiei privind aplicarea planurilor – cadru din învățământul primar

➤ **programele școlare** aprobate prin:

- ORDIN nr. 3418/19.03.2013 pentru clasa I și clasa a II-a
- ORDIN nr. 5003 /02.12.2014 pentru clasa a III-a și clasa a IV-a

2. Oferta de cursuri opționale pentru anul școlar 2018 – 2019 va respecta *Procedura operațională privind avizarea programelor pentru disciplinele opționale cuprinse în CDS* (postată pe site ISJ Dâmbovița).

Notă: a) La clasa I și clasa a II-a, *Matematica și explorarea mediului* reprezintă o singură disciplină, chiar dacă în planul cadru sunt consemnate distinct orele de matematică, respectiv de științe. Deci, calificativele vor fi consemnate în aceeași rubrică. Numărul de ore precizat în planul-cadru vă ajută să stabiliți ponderea matematicii, respectiv a explorării mediului în ansamblul numărului total de ore.

b) La clasa a III-a sunt două discipline distincte: Matematică, respectiv Științe, deci calificativele vor fi consemnate în rubrici diferite ale catalogului.

c) Catalogul va conține rubricile cu denumirile date de planul-cadru, corespunzătoare fiecărei clase.

B. SPAȚIUL ȘCOLAR

Copiii trebuie să aibă posibilitatea de a se exprima, de a contribui la amenajarea mediului școlar, ceea ce le întărește sentimentul apartenenței, cât și spiritul de comunitate. Expunerea unor informații, fotografii, produse referitoare la activitățile și evenimentele din școală reflectă nu numai ce se întâmplă, ci, mai mult, ajută la construirea unei memorii colective, stimulează structurarea identității școlii/clasei ca o comunitate în „miniatură”.

1. În acest sens, se recomandă ca în fiecare sală de clasă să fie amenajate panourile pentru afișaj și să fie **fixate la nivelul înălțimii copiilor**, astfel încât aceștia să poată observa/ citi produsele expuse. Copiii vor fi consultați și implicați în amenajarea spațiului școlar, întrucât este un loc ce le aparține. Se recomandă personalizarea panourilor din sălile de clasă, prin utilizarea unor **denumiri accesibile copiilor**.

Se vor expune materialele didactice utilizate în perioada aferentă unității de învățare în derulare, dar, mai ales, produse referitoare la activitățile și evenimentele clasei. Acestea se vor schimba frecvent, oferind tuturor elevilor posibilitatea de a-și expune produsele. Mediul fizic școlar va fi adevarat nevoilor elevilor, fiecărui oferindu-i-se posibilitatea de a se regăsi în spațiul școlar respectiv. Materialele afișate **nu vor avea rolul de a împodobi sala de clasă**.

2. Vor fi amenajate/reamenajate: minibiblioteca, *panoul cititorului*, colțul dedicat matematicii.

3. În fiecare sală de clasă va fi afișat orarul.

4. La fiecare clasă se va elabora, împreună cu elevii, regulamentul clasei și se va afișa în sala de clasă. **Regulamentul va fi afișat în fața clasei sau lateral**, astfel încât să permită vizibilitatea pentru toți elevii. **Regulile vor fi stabilite pe rând**, pe parcursul anului, atunci când situațiile create în viața clasei impun anumite nevoi, **numerotate de la 1 la n**.

C. PORTOFOLIU ÎNVĂȚĂTORULUI

Se recomandă următoarea structură:

1. BANCA DE DATE-CURRICULUM

- structura anului școlar;
- planul cadru și programele școlare;
- documentele specifice cursului optional avizat de către inspectorul școlar: fișa de avizare, programa

2. PROIECTAREA ÎNVĂȚĂRII

- schema orară;
- orarul clasei;
- planificarea calendaristică;
- proiectele unităților de învățare parcurse și în curs de implementare;

NOTĂ:

- **Lecțiile de lectură** sunt parte a disciplinei **Comunicare în limba română/Limba și literatura română**; proiectarea se va face **în cadrul disciplinei Comunicare în limba română/Limba și literatura română**.
- **În fiecare săptămână se va desfășura o lecție de lectură**, în oricare dintre zilele în care în orar este *Comunicare în limba română*, respectiv *Limba și literatura română*.
- **În lecțiile de lectură se va pune accent pe citirea independentă și înțelegere.**
- **În finalul clasei I și la clasa a II-a, citirea zilnică a diferitelor texte de către cadrul didactic alternează cu citirea independentă a elevului.**
- **În clasele II – IV elevii sunt încurajați să citească atât texte literare, cât și texte nonliterare. Lectura este exersată atât în mod tradițional cât și la fiecare disciplină de studiu (matematică, istorie, geografie etc.) în diferite registre: citirea tabelelor, a graficelor, schemelor, hărților etc.**
- **Activitatea de lectură presupune:**
 - intrebări care evaluează cunoștințele existente înainte de a citi pasajul, pentru a se observa ce cunoștințe are elevul despre subiect;
 - intrebări care verifică vocabularul;
 - intrebări care verifică reținerea informațiilor din text;
 - intrebări care solicită formularea de deducții;
 - intrebări care vizează interpretarea și integrarea ideilor și informațiilor;
 - intrebări care vizează examinarea și evaluarea conținutului, a limbajului și a elementelor textuale.

3. EVALUAREA REZULTATELOR ELEVILOR

3.1. Testele de evaluare inițială, matricea de specificații, descriptorii de performanță, conținutul testelor de evaluare inițială, baremul de evaluare

Pași de urmat:

- etapă de recapitulare;
- administrarea, evaluarea testelor și analiza rezultatelor – până cel târziu în 29 septembrie 2017;
- calificativele NU se vor trece în catalog; nu se vor face ierarhizări sau regrupări ale clasei după rezultatele obținute.

Rolul rezultatelor evaluării inițiale:

- sprijin în proiectarea unităților de învățare (inclusiv în proiectarea diferențiată) și în selecția celor mai potrivite resurse materiale, strategii didactice etc.;
- structurarea unor parcursuri individualizate de învățare (planuri individualizate de învățare, dacă este cazul – Anexa 2);

- implicarea părintilor în parcursul școlar al propriului copil, despre care primesc informații punctuale, personalizate – din partea cadrului didactic

Evaluare inițială - Clasa I	Evaluare inițială - Clasa a II-a	Evaluare inițială - Clasele a III-a și a IV-a
- Comunicare în limba română - Matematică și explorarea mediului	- Comunicare în limba română - Matematică și explorarea mediului	- Limba și literatura română - Matematică - Științe ale naturii

3.2. Matricea de specificații, descriptorii de performanță și conținutul testelor de evaluare sumativă, baremul de evaluare pentru evaluările planificate la finele unităților de învățare

3.3. Portofoliile elevilor

Portofoliul este o colecție structurată sistematic, formată din produse ale activității de învățare ale elevului, care arată eforturile depuse de elev, progresul acestuia și realizările sale în unul sau mai multe domenii.

În timpul colectării acestor lucrări, elevii decid ce materiale includ în portofoliul lor, permitându-le să își asume propria învățare.

Acest lucru îi ajută să conștientizeze ceea ce știu, ceea ce înțeleg, ceea ce fac și cum se simt în diferite etape de învățare.

Portofoliile îi ajută pe elevi să-și stabilească obiective de învățare, să-și revizuiască periodic obiectivele și să-și asume responsabilitatea pentru propria învățare.

Elevii își selectează lucrarea pe care doresc să o includă în portofoliul propriu. Această metodă este esențială pentru dezvoltarea capacității individuale de autoevaluare.

Totuși, elevii fiind într-o situație de a descoperi valențele evaluării personale, este necesară și o orientare, exercitată cu tact, din partea profesorului.

Profesorii vor sprijini elevii în construirea propriului portofoliu, acționând atât ca ghizi, cât și ca prieteni critici pentru a-i ajuta să facă alegeri motivate pentru conținutul portofoliului.

Portofoliul ar trebui să acopere cât mai multe discipline de studiu, inclusiv abordările transdisciplinare, fișe de observare/ de experiment precum și dovezi ale lecturii elevului, ale preocupărilor proprii etc.

Pentru evaluarea portofoliului elevului se poate utiliza o **grilă de evaluare** care cuprinde indicatori de evaluare stabiliți de cadrul didactic în funcție de nivelul clasei și de conținutul portofoliului (A se vedea Anexa 3, care este prezentată doar ca sugestie; grila de evaluare poate fi adaptată).

3.4. Instrumente specifice pentru monitorizarea progresului individual al elevilor; acestea vor fi elaborate *în forma agreată de cadrul didactic* (în mod special la disciplinele

Comunicare în limba română/Limba și literatura română, Matematică și explorarea mediului/Matematică / Științe ale naturii)

4. PROIECTAREA ACTIVITĂȚII NONFORMALE

- graficul activităților extrașcolare;
- graficul activităților de educație rutieră.

Notă:

- **Educația rutieră** - va fi consimnată în condiță.
- **Activități educative extrașcolare** vor fi stabilite după consultarea elevilor și în concordanță cu specificul vârstei și nevoilor colectivului de elevi; planificarea activităților extrașcolare va conține minimum o activitate pe lună și va fi consimnată în condiță – Art. 6, alin.3 din Ordinul M.E.C.I. nr. 5132/10.09.2009)

5. COMUNICAREA ȘCOALĂ – FAMILIE

- graficul întâlnirilor cu părinții (individuale și de grup);
- procese-verbale încheiate la întâlnirile cu părinții, numele și prenumele părinților participanți și semnăturile acestora;
- procesul-verbal încheiat la întâlnirea cu părinții cu prilejul alegerii cursului optional;
- chestionare aplicate părinților etc.

NOTĂ:

- **Activități de suport educațional și consiliere pentru părinți** - activitatea respectivă **se consimnează în condiță**; intervalul orar în care se desfășoară aceste activități va fi aprobat de directorul unității de învățământ și va fi anunțat părinților, elevilor și cadrelor didactice; în cadrul acestei ore, se desfășoară ședințele semestriale/ocazionale cu părinții, precum și întâlniri individuale cu părinții; la aceste întâlniri, la solicitarea părintelui și/sau a dirigintelui, poate participa și elevul (Art. 6, alin.4, **Ordinul M.E.C.I. nr. 5132/10.09.2009**)
- Întâlnirile pot viza: informarea părinților, consultarea părinților, implicarea părinților în desfășurarea unor activități ale școlii. Se vor organiza: ședințe, întâlniri individuale de 10 – 15 minute cu părinții fiecărui copil, activități comune părinți – copii în scopul unei mai bune cunoașteri a copiilor, activități de consiliere pe diverse teme (alimentația sănătoasă, emisiunile TV vizionate de copii, modalități de încurajare a lecturii, timpul liber al copiilor, cât trebuie să cântărească ghiozdanul unui copil din ciclul primar etc.), în funcție de nevoi, activități în care părinții sunt persoane-resursă pentru desfășurarea unor activități etc.

D. DOCUMENTELE COMISIEI METODICE

1. **Componența comisiei metodice** (Numele și prenumele, clasa la care predă, gradul didactic, vechimea în învățământ, atribuțiile fiecărui membru al comisiei metodice)
2. **Raportul de activitate** pentru anul școlar 2016 - 2017 care va include, pe lângă alte aspecte specifice activității desfășurate la nivelul comisiei metodice, următoarele: analiza rezultatelor proiectului „Îmi place să citesc”, analiza rezultatelor obținute la probele de evaluare, respectiv la evaluările naționale etc.
3. **Analiza de nevoi** (puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări) – care va sta la baza elaborării planului managerial al școlii.
4. **Lista programelor de formare finalizate** de fiecare membru al comisiei metodice și situația creditelor acumulate în intervalul curent de perfecționare (intervalele se calculează de la anul susținerii definitivatului; un interval complet are 5 ani)
5. **Rezultatele obținute la probele de evaluare aplicate la nivelul comisiei metodice** (evaluare inițială, evaluare finală)
6. **Programul anual și semestrial de activități** al comisiei metodice în care se vor regăsi activitățile care se raportează la atribuțiile comisiei metodice (**Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, art.66**) și ale responsabilului comisiei metodice (**Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, art.67**)
7. **Procesele-verbale** de la activitățile metodice
8. **Proiectele lecțiilor** susținute în cadrul comisiei metodice
9. **Fișele de asistență** întocmite de membrii comisiei metodice pentru lecțiile susținute la nivelul comisiei metodice
10. **Fișele de asistență, întocmite de responsabilul comisiei metodice**, cu prilejul asistențelor efectuate membrilor comisiei și cu precădere stagiarilor (conform atribuțiilor din *Regulamentul de organizare și desfășurare a activității în învățământul preuniversitar*)
11. **Proiectul „Imi place să citesc”** – elaborat la nivelul școlii (va include acțiuni ce vizează întreg ciclul primar, pentru fiecare activitate fiind responsabilizați 1-2 învățători ce vor organiza activitatea la care vor participa elevi din majoritatea claselor)

NOTĂ:

- Pe parcursul anului școlar, fiecare învățător **va susține o lecție demonstrativă** în cadrul comisiei metodice
- **Temele de perfecționare în anul școlar** școlar 2017 – 2018, la nivelul comisiei metodice, vor fi adecvate nevoilor reale ale membrilor comisiei metodice și priorităților stabilite la nivel județean (diferențierea în învățare, stimularea creativității elevilor etc.).

E. RECOMANDĂRI PRIVIND PROIECTAREA CURRICULARĂ

- Unitățile de învățare vor fi elaborate pe parcursul anului școlar, pe măsură ce se finalizează implementarea proiectului unității anterioare.
- Unitățile de învățare de la cursul optional vor avea aceeași structură ca și la celelalte discipline.
- Unitățile de învățare trebuie să conțină planificarea învățării pe lecții; de aceea, competențele vizate și celelalte elemente din structura unei unități vor fi precizate pentru fiecare oră;
- Proiectele unităților de învățare să conțină întotdeauna competențele pentru lecțiile de recapitulare și de evaluare de la finele unității.
- În planificarea calendaristică și în proiectele unităților de învățare se va respecta formularea conținuturilor din programa școlară.
- La clasele I-II se recomandă ca proiectarea să se elaboreze integrat; tipul de integrare va fi ales de către cadrul didactic; la clasele III-IV se poate face o proiectare integrată de tip tematic, pe grupe de discipline.

F. RECOMANDĂRI PRIVIND ABORDAREA ÎNVĂȚĂRII

- Se recomandă, pentru toate clasele I-IV, abordarea integrată a învățării:
 - intradisciplinar, interdisciplinar, pluridisciplinar, transdisciplinar; în cazul învățării de tip tematic se va păstra aceeași temă pe parcursul zilei / perioadei de implementare a unității de învățare.
 - folosind învățarea **bazată pe proiect** pe o perioadă mai lungă de timp; ori de câte ori este posibil, se poate aborda o temă preferată de copii; învățarea bazată pe proiect se realizează **preponderent în clasă**, la diverse discipline, **pe parcursul unei unități de învățare**, nu pe durata unei lecții. Când se finalizează, proiectul se prezintă și se face **evaluarea prezentării și evaluarea produsului obținut**.
 - Învățătorul vizează formarea unor deprinderi sociale, de comunicare, de gândire, de cercetare și de organizare a propriei activități atât în cadrul unităților de învățare, cât și în evenimentele pe care copiii le trăiesc în afara clasei.
 - Sarcinile de învățare vor viza realizarea competențelor programei (cunoștințe, deprinderi, atitudini) și nu doar reproducerea de către elevi a cunoștințelor, copierea unor scheme elaborate de învățător la tablă sau a unor definiții și clasificări.
 - Se vor crea situații de învățare adecvate intereselor copiilor, astfel încât aceștia să învețe cu plăcere.
 - Elevii vor învăța să caute informații și să le utilizeze, să facă unele conexiuni între acestea, să analizeze critic o informație, să caute informația în diverse surse (manuale, reviste, internet etc.).
 - Se va stimula comunicarea elev - elev, se va acorda cât mai puțin timp activităților de tip **întrebare – răspuns**, astfel încât să se pună bazele formării unor cetățeni activi și nu pasivi.

- Se va acorda elevilor timp suficient pentru a-și exprima ideile. Să fie încurajate inițiativele elevilor.

- Sarcinile de lucru în grup vor fi adecvate acestei forme de organizare a activității: elevii vor fi responsabilizați, vor rezolva sarcina prin discuție, negocierea răspunsului, găsirea de soluții diverse, alegerea celei mai bune soluții, rezolvarea de probleme din experiența lor de viață etc.

- Învățarea la disciplina *Matematică și explorarea mediului/ Matematică / Științe ale naturii* să fie abordată din perspectiva implicării directe a elevului în procesul de învățare, prin realizarea unor observări în natură, prin organizarea experimentelor și nu prin observarea imaginilor.

- Se recomandă completarea unui **jurnal al clasei** la clasele III - IV, în care elevii vor consemna evenimente importante din viața clasei, a unui **jurnal de dialog pentru lectură, la clasele III – IV**.

- În lecțiile de **Dezvoltare personală**, activitățile de învățare preponderente vor viza formarea deprinderilor, a atitudinilor sugerate de programa școlară; lucrul pe fișe de lucru va avea o pondere redusă; cadrul didactic îl va sprijini pe elev pentru a prograda din punct de vedere personal; dezvoltarea personală a elevului este un deziderat al întregii activități formale și nonformale, nu numai al disciplinei Dezvoltare personală.

G. RECOMANDĂRI PRIVIND EVALUAREA

- **Nu se evaluatează prin calificative** disciplinele sau cursurile opționalele **din aria curriculară Consiliere și orientare. Exemple:**

- Disciplina *Dezvoltare personală* (CP-I-II)
- Cursul opțional *Educație pentru sănătate*.

- Opționalele din aria curriculară *Consiliere și orientare* se trec în catalog pentru înregistrarea absențelor, precum și în registrul matricol, unde rubricile rămân libere. Evaluarea se face prin metode complementare (*observarea sistematică, proiectul, portofoliul, autoevaluarea*). Pe baza informațiilor obținute în procesul evaluării se face reglarea, deci evaluarea formativă are un rol foarte important și în cazul acestor discipline.

- Pentru centralizarea rezultatelor obținute de elevi cu prilejul evaluării sumative realizate la finele unității de învățare, la diverse discipline de învățământ, se recomandă **utilizarea fișei elaborate de ISJ Dâmbovița (A se vedea anexa 1)**.

- Evaluarea vizează toate competențele programei și se realizează prin metode și instrumente de evaluare tradiționale, precum și alternative (observarea comportamentului elevilor, autoevaluarea, proiectul, portofoliul etc.).

- **Monitorizarea progresului individual** al elevilor se va face prin modalități eficiente și relevante pentru cadrul didactic, elev și părinți. Instrumentele specifice pentru monitorizarea progresului individual al elevilor vor fi elaborate în forma agreată de cadrul didactic.

- **Matricea de specificații** oferă învățătorului posibilitatea de a elabora teste de evaluare relevante, care să asigure un echilibru între clasele comportamentale vizate (cunoaștere, înțelegere, aplicare, analiză, sinteză și evaluare).
- **Evaluările sumative inițiale și finale** vor fi elaborate după următoarea structură: matricea de specificații, descriptorii de performanță, conținutul testului, baremul de evaluare (*A nu se confrunda descriptorii de performanță cu baremul de evaluare utilizat pentru evaluarea testului*).
- **Evaluările sumative aplicate la finele unităților de învățare** vor fi elaborate după următoarea structură: matricea de specificații, descriptorii de performanță, conținutul testului, baremul de evaluare (*A nu se confrunda descriptorii de performanță cu baremul de evaluare utilizat pentru evaluarea testului*).
- **Proiectele individuale sau de grup** să respecte posibilitățile elevilor și **să nu constituie o „povară”** pentru familie, să se realizeze preponderent la școală; proiectele se elaborează, de regulă, timp de două – trei săptămâni, pe parcursul implementării unității de învățare.
- Portofoliul elevului - se va folosi pentru a pune în evidență următoarele capacitați:
 - capacitatea de a observa și de a prelucra informații;
 - capacitatea de a utiliza cunoștințele;
 - capacitatea de a compara rezultatele;
 - capacitatea de a analiza și investiga;
 - capacitatea de a sintetiza și de a organiza materialul;
 - capacitatea de a finaliza o activitate și de a realiza un produs.
- La finele claselor I-IV, elevii **nu vor fi ierarhizați, nu se acordă premiul I, al II-lea etc.**, ci diplome pentru rezultatele obținute la învățătură și disciplină.

H. TEMELE PENTRU ACASĂ

- Temele pentru acasă la clasele I – IV să fie date **diferențiat**, să fie **relevante și să nu aibă un volum mare**. Aveți în vedere următoarele:
 - De cât timp au nevoie copiii pentru efectuarea temelor?
 - Este relevantă pentru copii tema pentru acasă?
 - Nu cumva temele depășesc nivelul copiilor și efectuarea acestora necesită implicarea familiei, în mare măsură?
 - Temele pentru acasă îi motivează pe elevi?
 - Sunt valorificate temele pentru acasă? Au legătură cu conținutul învățat și cu cel care urmează?
 - Temele pentru acasă au legătură cu viața copiilor?
- Timpul total alocat temelor pentru acasă: **maximum o oră la clasele I-IV, conform Ordinului nr. 5893 / 28.11.2016**

- Temele pe care elevii le efectuează acasă trebuie verificate și corectate de către cadrul didactic și discutate cu elevii, altfel nu au finalitate. Constatările făcute trebuie să fie punct de pornire pentru activitățile ulterioare. Pentru temele corectate se fac aprecieri, recomandări care să aibă caracter stimulativ pentru elevi.
- Vacanțele școlare trebuie să ofere copiilor posibilitatea de a se recrea.

INSPECTOR ȘCOLAR – ÎNV. PRIMAR
Prof. dr. Mirela Mihăescu

